

Vlaams
Parlement

vergadering **C230**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 4 mei 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nood aan een regelgevend kader voor de organisatie van publieke bevragingen rond het radiolandschap – 1965 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het actieplan leesbevordering – 1927 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de regularisatie van de gesco-projecten – 1967 (2016-2017)	14
VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bruggenbouwersfunctie van het jeugdwerk – 1950 (2016-2017)	16

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nood aan een regelgevend kader voor de organisatie van publieke bevragingen rond het radiolandschap – 1965 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Voorzitter, minister, dit is een veeleer technische vraag. Ik weet nog niet wat uw antwoord zal zijn, maar ik vond dit wel belangrijk genoeg om er even op in te gaan.

Volgens artikel 14 van de richtlijn van 2002 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor communicatienetwerken en -diensten, de Machtigingsrichtlijn, dienen de lidstaten ervoor te zorgen dat de "rechten, voorwaarden en procedures inzake algemene machtigingen en gebruiksrechten of rechten om faciliteiten te installeren alleen kunnen worden gewijzigd in objectief met redenen omklede gevallen en op evenredige wijze, in voorkomend geval rekening houdend met de specifieke voorwaarden die van toepassing zijn op de overdraagbare gebruiksrechten voor radiofrequenties".

In zijn adviezen van 28 maart 2017 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten van de lokale radio-omroeporganisaties, en van 4 april 2017 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inzake het Radiodecreet heeft de Raad van State een opmerkelijke kanttekening geformuleerd. Ik lees ze u voor: "De Raad van State (...) heeft er in het verleden al op gewezen dat een regelgevend kader voor de organisatie van die raadpleging lijkt te ontbreken, wat vragen doet rijzen over de voorzienbaarheid van de raadplegingen en de voorwaarden waaronder dergelijke consultaties worden georganiseerd. Uit de aan de Raad van State voorgelegde stukken blijkt echter dat over het voorgenomen frequentieplan en de frequentiepakketten effectief een publieke consultatie heeft plaatsgehad waarbij alle belanghebbende partijen gedurende een maand (tussen 27 december 2016 en 27 januari 2017) hun standpunt kenbaar konden maken, zodat het vormvereiste opgelegd door de richtlijn feitelijk lijkt te zijn nageleefd. Desondanks dient er nogmaals op te worden gewezen dat het aanbeveling verdient om voor dergelijke consultaties te voorzien in een decretaal kader." Dat stelt de Raad van State dus.

Minister, graag had ik dus van u vernomen hoe u plant tegemoet te komen aan de verzuchtingen van de Raad van State, en binnen welke timing dat kan worden gerealiseerd?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Segers, ik dank u voor de vraag. Ik zal een zeer lang antwoord geven. Mijn excuses daarvoor. Dat wordt echter ook voor een stuk verklaard door de technische aard van het probleem, dat niet alleen technische gevolgen heeft, daar ben ik me van bewust, maar ik wil daar toch uitgebreid op ingaan.

Ik begin met het toelichten van de bewuste formulering en vraag van de Raad van State over de diverse dossiers, en dan kom ik tot uw vraag.

De Raad van State verwijst naar artikel 14, lid 1, van richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging

voor communicatienetwerken en -diensten, de zogenaamde Machtigingsrichtlijn. Dat is een richtlijn die deel uitmaakt van de zogenaamde telecomrichtlijnen, waaronder ook onder meer de kaderrichtlijn, de Toegangsrichtlijn en de USO-richtlijn vallen. Die zogenaamde telecomrichtlijnen zijn vandaag het voorwerp van herziening op Europees niveau, waarover ik hier ook al een aantal vragen heb mogen beantwoorden, in de vorm van de zogenaamde Europese Elektronische Communicatie-Code, die een resem richtlijnen inzake de sectorspecifieke regulering van elektronische communicatienetwerken en diensten omvat.

Het zou kunnen zijn dat ik sommige parlementsleden halverwege mijn antwoord helemaal verlies, maar ik kom dan tot een synthese waarmee ik denk dat ik het voor iedereen ook weer wat duidelijker zal kunnen maken. Maar goed, dit is de context.

De letterlijke bepaling van de richtlijn luidt: "Lidstaten zorgen ervoor dat de rechten, voorwaarden en procedures inzake algemene machtigingen en gebruiksrechten of rechten om faciliteiten te installeren alleen kunnen worden gewijzigd in objectief met redenen omklede gevallen en op evenredige wijze, in voorkomend geval rekening houdend met de specifieke voorwaarden die van toepassing zijn op de overdraagbare gebruiksrechten voor radiofrequenties. Het voornemen om dergelijke wijzigingen aan te brengen, zal op passende wijze worden bekendgemaakt en de belanghebbende partijen, met inbegrip van gebruikers en consumenten, zullen over een adequate termijn kunnen beschikken om hun standpunt met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen kenbaar te maken; deze termijn bedraagt behoudens uitzonderlijke gevallen ten minste vier weken."

Artikel 5 van diezelfde Machtigingsrichtlijn stelt: "Onverminderd de door de lidstaten vooraf aangenomen specifieke criteria voor het verlenen van gebruiksrechten voor radiofrequenties aan aanbieders van inhoud voor radio- en televisieomroepen welke noodzakelijk zijn om de doelstellingen van algemeen belang overeenkomstig het Gemeenschapsrecht na te streven worden dergelijke rechten verleend door middel van procedures die objectief, transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn, en in het geval van frequenties, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 9 van richtlijn 2002/21/EG (kaderrichtlijn). De procedures moeten open zijn behalve in gevallen waarin kan worden aangetoond dat het verlenen van individuele gebruiksrechten voor gebruik van radiofrequenties voor aanbieders van diensten inzake inhoud voor radio- en televisiediensten van fundamenteel belang is om te kunnen voldoen aan een specifieke verplichting die door de lidstaten van tevoren is gedefinieerd als noodzakelijk met het oog op het algemeen belang overeenkomstig de communautaire wetgeving."

Met andere woorden, en ik probeer nu wat te synthetiseren, in een eerste tussenstap, er worden voor erkenningen van radio-omroepdiensten afwijkingen toegestaan onder bepaalde voorwaarden van de bepalingen van de desbetreffende Machtigingsrichtlijn. Dezelfde bepalingen zijn terug te vinden, met enige nuancering, in de nieuwe ontwerp-artikelen 48 en 45 van het ontwerp van Europese Elektronische Communicatie-Code waarnaar ik daarnet al even verwees.

Ik overloop nu de voorgeschiedenis. De eerste maal dat de Raad van State refereert aan artikel 14 van de Machtigingsrichtlijn, is bij de totstandkoming van het decreet van 14 oktober 2016 houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

De Raad van State stelde toen bij ontwerp-artikel 12 van dat decreet van 2016 – dat handelde over de intrekking door de overheid van toegekende frequentieblokken of

kanalen ten gevolge van internationale of Europese verplichtingen of regelgeving – voor de eerste maal in haar adviezen dat dit voorwerp moest zijn van een raadpleging.

In het bijzonder stelde de Raad van State toen dat de procedurele waarborgen van artikel 14, lid 1, van de Machtigingsrichtlijn – namelijk het passend bekendmaken van geplande wijzigingen aan onder meer gebruiksrechten voor frequenties, en het inbouwen van een adequate termijn voor belanghebbende partijen om hun standpunt in dit verband kenbaar te maken – ook moeten worden nageleefd bij het nemen van die wijzigingen aan de gebruiksrechten voor frequenties.

De Raad van State voegde daaraan toe dat deze waarborgen niet noodzakelijk moeten worden opgenomen in artikel 201, paragraaf 2, tweede lid, van het Mediadecreet. Zij kunnen ook worden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen.

Voor alle duidelijkheid en verwijzend naar wat ik zo dadelijk zal toelichten: dit ging over de frequenties toegekend aan een aanbieder van elektronische communicatienetwerken, zijnde transmissie voor elektronische communicatiediensten zoals omroepdiensten.

Vervolgens, in de voorbereidende fase van het decreet van 23 december 2016, zijnde het decreet dat de basis vormt voor het nieuwe radiolandschap, heeft de Raad van State bij het advies op dit decreet – meer bepaald de verlenging van de erkenningen van de landelijke radio-omroepen en de landelijke radio-omroepen van rechtswege – opnieuw verwezen naar een raadplegingsprocedure van de Machtigingsrichtlijn, ditmaal niet op basis van artikel 14 maar op basis van artikel 7 van de richtlijn. Dat is niet onbelangrijk want de Raad van State gebruikt dus in dat tweede advies een andere bepaling om dergelijke raadpleging te eisen. De Raad stelde bij het advies aanvullend, en ik citeer: "In dat verband moet overigens opnieuw worden gewezen op het ontbreken van een voldoende breed en transparant kader voor de consultaties die door de Machtigingsrichtlijn worden vereist en dat overigens zou stroken met de beleidsvoornemens die de Vlaamse overheid zelf heeft geformuleerd aangaande consultatie. Bij dit laatste punt verwijst de Raad van State in voetnoot naar een website van de overheid, namelijk overheid.vlaanderen.be/consultatie."

Twee bedenkingen zijn hierbij te maken.

De eerste is een inhoudelijke bedenking. De Raad van State lijkt bij de vraag naar een raadpleging geen rekening gehouden te hebben met artikel 5, 2°, van de Machtigingsrichtlijn, dat ik daarnet heb voorgelezen. Dit artikel houdt mijns inziens ook de mogelijke interpretatie in dat frequentiegebruiksrechten die gebruikt worden door omroepen zelf voor de uitzendingen van hun programma's onder bepaalde voorwaarden niet onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen. Het feit dat FM-frequenties niet toegekend worden aan aanbieders van elektronische communicatienetwerken, maar aan omroepen, maakt het voor mij nog steeds ietwat onduidelijk of de Machtigingsrichtlijn wel de FM-erkenningen aan omroepen omvat. Feit is ook dat de Raad van State in twee verschillende adviezen de consultatieverplichting baseert op twee onderscheiden rechtsgronden van de Machtigingsrichtlijn. Desalniettemin en omwille van redenen van rechtszekerheid en van goed bestuur, heeft de Vlaamse Regering toen beslist om – na goedkeuring van het decreet – een raadpleging te organiseren waarvan de resultaten bezorgd werden aan dit parlement en de commissie Media.

Daarnaast bepaalt artikel 7, 1°, dat de zogenaamde raadpleging vereist is wanneer een lidstaat overweegt het aantal gebruiksrechten voor radiofrequenties

te beperken of de duur van bestaande rechten te verlengen op andere wijze dan in overeenstemming met de in dergelijke rechten gespecificeerde voorwaarden. De wijzigingen gebeuren echter conform de gespecificeerde voorwaarden, want die zijn opgenomen in het Mediadecreet en de uitvoeringsbesluiten.

Tot hier een inhoudelijke bedenking bij de adviezen van de Raad van State, die dezelfde doelstelling hadden maar een andere rechtsgrond.

Ik heb ook een procedurele bedenking, met betrekking tot de verwijzing van de Raad van State naar de zogenaamde consultatiewebsite van de Vlaamse overheid: "In dat verband moet overigens opnieuw worden gewezen op het ontbreken van een voldoende breed en transparant kader voor de consultaties die door de Machtigingsrichtlijn worden vereist en dat overigens zou stroken met de beleidsvoornemens die de Vlaamse overheid zelf heeft geformuleerd aangaande consultatie." Dat laatste in het algemeen.

De Machtigingsrichtlijn verwijst naar de kaderrichtlijn, artikel 6, dat stelt: "(...) de belanghebbende partijen [moet] de mogelijkheid word[en] geboden binnen een redelijke periode opmerkingen over de ontwerpmaatregel in te dienen. De nationale regelgevende instanties publiceren hun nationale raadplegingsprocedures. De lidstaten dragen zorg voor de oprichting van een enkel informatiepunt waar inzage verkregen kan worden in alle lopende raadplegingsprocedures."

De Machtigingsrichtlijn en de kaderrichtlijn stellen dat de nationale regelgevende instanties hun nationale raadplegingsprocedures moeten publiceren, maar niet dat een dergelijk voldoende breed en transparant kader – zoals de Raad van State het verwoordt – voor de consultaties zou worden ingeschreven in het Mediadecreet. Mijns inziens kunnen dergelijke raadplegingen dus ook ad hoc gebeuren, iets wat de Raad van State ook aangeeft in latere adviezen bij de uitvoeringsbesluiten.

Bovendien verwijst de Raad van State ook naar de beleidsoverkoepelende problematiek van raadplegingen over wetgeving in het kader van inspraak. Het is dus dan ook bijkomend de vraag of het relevant is om dit enkel op het niveau van media te organiseren. Ook de hierboven aangehaalde bepaling van de kaderrichtlijn gaat eerder in die zin.

Ik ga terug over naar de raadplegingen in het kader van de op 21 april 2017 goedgekeurde besluiten, namelijk het procedurebesluit en het besluit met betrekking tot het frequentieplan.

Bij het advies op het procedurebesluit verwijst de Raad van State niet enkel naar artikel 7 van de Machtigingsrichtlijn, zoals hij bij het decreet had gedaan, maar naar artikel 14 van de Machtigingsrichtlijn, zoals hij bij het decreet over de digitale etherfrequenties had gedaan. De Raad van State refereert dus aan beide bepalingen om er telkenmale de verplichting van een raadpleging aan te koppelen. De Raad van State verwijst opnieuw naar een kader voor dergelijke raadplegingen, maar stelt dat de gebeurde raadpleging voldoet aan de vereiste van de Machtigingsrichtlijn.

Een identiek zelfde geluid is te horen in het advies van de Raad van State bij het frequentieplan. Ook hier verwijst de Raad van State enerzijds naar artikel 14 en ook hier voegt de Raad van State eraan toe dat de raadpleging er de facto is geweest en dus dat dit conform de Machtigingsrichtlijn is, maar dat best in een decretaal kader wordt voorzien.

Mijn conclusie is dan ook de volgende en omvat twee elementen.

De Raad van State stelt de vraag naar een kader voor raadplegingen, maar koppelt dit zowel met een beleidsoverkoepelend traject als met de specifieke vraag

naar consultaties bij of in het kader van het Mediadecreet. Men laat het in die zin open, of men heeft het over twee verschillende pistes met eenzelfde doelstelling. De Machtigingsrichtlijn en de kaderrichtlijn stellen weliswaar niet expliciet dat de lidstaten moeten voorzien in een wettelijk – lees in ons geval decretaal – kader rond deze raadplegingen.

Vraag is dus ook of dit best via het Mediadecreet dan wel op breder Vlaams niveau wordt georganiseerd, en daar wil ik het met de collega's van de Vlaamse Regering ook over hebben.

Ik kom tot het tweede element van mijn conclusie. Verder is de draagwijdte van de Machtigingsrichtlijn en de verplichtingen van raadplegingen die daaruit voortvloeien ten aanzien van erkenninghouders van FM-frequenties, niet altijd helemaal duidelijk. Enerzijds wordt door de Raad van State verwezen naar artikel 7, anderzijds naar artikel 14. De Machtigingsrichtlijn en de regelingen van frequentiegebruiksrechten – met alle gevolgen van dien – is immers een regeling voor aanbieders van transmissiediensten van elektronische communicatienetwerken en sluit het gebruik van omroepdiensten uit bij deze aanbieders.

Anders gezegd: dit betreft het gebruik van frequenties door operatoren, in casu gsm-frequenties van Proximus, Base en Orange enerzijds, en het gebruik door Norkring als operator van een netwerk voor etheromroep frequenties anderzijds, maar gelet op het speciale statuut van frequenties voor omroep van omroepen zelf, stelt zich de vraag of deze ook wel onder alle bepalingen van de Machtigingsrichtlijn vallen.

Tot twee jaar geleden heeft de Raad van State nooit verwezen naar de toepasselijkheid van de Machtigingsrichtlijn op het gebied van omroeptransmissie of de regeling van transmissie van omroepdiensten door omroepen zelf via het Mediadecreet, terwijl de Machtigingsrichtlijn al dateert van 2002.

De Vlaamse Regering heeft de Raad van State gevolgd bij de adviezen, niet alleen uit overwegingen van voorzorg, maar evenzeer om het nieuwe radiolandschap en zijn uitvoeringsbepalingen via raadpleging aan belanghebbenden voor te leggen en aldus – zoals ook is gebeurd – feedback via de geijkte weg van een consultatie te kunnen ontvangen. Zoals aangegeven in mijn antwoord op een vorige vraag om uitleg werd met opmerkingen uit de raadpleging – daar waar overeenstemming kon worden gevonden met de premisses van het nieuwe plan – rekening gehouden.

Om toch meer duidelijkheid over de toepasselijkheid te krijgen vooraleer het Mediadecreet of het besluit van 18 juli 2008 'betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen' aan te passen, zal ik, mevrouw Segers, een kortlopende onderzoeksopdracht uitschrijven. Ik wil ten gronde laten onderzoeken of dergelijke consultaties via een procedure in het Mediadecreet moeten worden geregeld en secundair of de toekenning van frequentiegebruiksrechten via zendvergunningen aan erkende radio-omroepen, en vooral de wijzigingen in die frequentiegebruiksrechten, aan een consultatie onderworpen is.

Met de collega's van de Vlaamse Regering moet ook overwogen worden om dit eerder op een hoger niveau te brengen dan enkel op het niveau van het Mediadecreet.

Ik bekijk dus de door de Raad van State opgeworpen vraag verder. Ik benadruk dat de raadpleging – evenwel ad hoc – wel degelijk gebeurd is. De Raad van State heeft er later mee ingestemd dat het op deze manier kon gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister, dank u wel voor het zeer grondige antwoord. Voor u zit een zeer tevreden parlements lid. Dank u ook voor de openheid die u toelaat om daarvoor een onderzoeksoopdracht te willen uitschrijven. We zijn vandaag inderdaad in een tijdperk aanbelaand waarin het beleid participatief is. Dergelijke consultaties en publieke bevragingen, vooraleer het beleid wordt geïmplementeerd, worden steeds belangrijker. Burgers vragen dat ook. Consultatie is sowieso altijd het beste. Als daarvoor in een decretaal kader kan worden voorzien, zodanig dat er volledige transparantie bestaat over hoe de procedure zal verlopen, zullen we misschien ook de talloze misnoegde mails kunnen vermijden, zoals die er waren in het kader van het frequentieplan. Maar dan denk ik toch ook dat het niet alleen aan de procedure zal liggen maar ook aan de bekendmaking van de procedure en de communicatie daarover.

Minister, uw bedenking is zeer terecht: als we bekijken hoe we dat gaan organiseren in het kader van het Mediadecreet, is het misschien beter dat we een oplossing zoeken voor alle beleidsterreinen. Ik hoop dat u daarvoor uw collega's in de regering zult meekrijgen.

Vorige week hadden we het naar aanleiding van de vraag van de heer Vandaele over Ketnet Jr. bij de VRT over een publieke bevraging. Ik vroeg toen welk gewicht deze bevraging kreeg in de uiteindelijk beslissing. Als dat soort vragen en de procedure op voorhand gekend zijn en in een decretaal kader gegoten, zal iedereen daar beter van worden: de bevolking, de belanghebbenden maar ook het beleid. Dat beleid zal meer gedragen worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het actieplan leesbevordering – 1927 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Collega's, het regeerakkoord van de Vlaamse Regering voor deze legislatuur stelt: "Het geïntegreerd letterenbeleid wordt verder ontwikkeld door het Vlaams Fonds voor de Letteren met meer focus op duurzame initiatieven. We willen een breed gedragen en duurzaam taal- en leesbevorderingsbeleid met een actieplan vanuit Cultuur, Onderwijs, Innovatie, Welzijn en Economie."

Minister, recent hebt u, in uw beleidsbrief en naar aanleiding van het debat 'Staat van het Boek', uw Actieplan Leesbevordering voorgesteld. Het actieplan bevat negen concrete acties voor dit en volgend jaar en het legt de focus op drie algemene speerpunten: meer structurele samenwerking over de beleidsdomeinen heen; bewustmaken van actoren uit Cultuur, Welzijn en Onderwijs van het belang, de impact en de kansen die lezen en leesbevordering kunnen bieden; een kwaliteitsvolle visie- en deskundigheidsbevordering stimuleren door het aanbieden van vormingen en trainingen van professionals en vrijwilligers die werken rond leesbevordering of leesbegeleiding.

Naar aanleiding van de bekendmaking van het actieplan leesbevordering kondigde u ook de uitrol over heel Vlaanderen en Brussel aan van Boekstart, voorheen Boekbaby's. Vanaf 2018 ondersteunt de Vlaamse overheid structureel Boekstart op Vlaams niveau, waardoor het voor de steden en gemeenten ook beter haalbaar wordt om deel te nemen aan het project. Dat doet mijn eigen stad al jaren. Hiervoor zou 150.000 euro extra vrijgemaakt worden, bovenop de 141.000 euro van de provincie.

Leen Van Dyck, voorzitter van BoekenOverleg, toonde zich verheugd over het feit dat u mee aan de uitvoering van het plan wilde trekken, maar zij heeft ook een duidelijk 'maar'. Men verwacht namelijk van u een krachtige financiële ondersteuning. Verder moet ook worden bekeken welke andere financieringsbronnen aangeboord kunnen worden en welke partnerschappen kunnen worden aangegaan.

Minister, u kondigde de uitrol van Boekstart aan en maakte daar 150.000 euro extra voor vrij voor 2018, bovenop de provinciale middelen. Kunt u duiden vanwaar deze middelen komen en op welke manier u concreet Boekstart verder wilt uitrollen naar Vlaanderen en Brussel?

In het actieplan staat vermeld dat, om tot de uitvoering van de geïnitieerde trajecten te kunnen komen, er substantieel extra financiële ondersteuning komt vanuit het departement Cultuur. Heeft het BoekenOverleg een indicatie bezorgd van het benodigde budget voor de volwaardige uitvoering van dit actieplan? Zult u inspanningen leveren om die bijkomende middelen vrij te maken voor de uitvoering van het actieplan?

Er werd ook gesproken over 'andere financieringsbronnen' en het aangaan van partnerschappen. Kunt u hierover meer toelichting verschaffen?

De welzijnssector en het onderwijsveld zijn binnen het actieplan belangrijke partners. Op welke manier zult u bij uw collega-ministers bevoegd voor het welzijn en het onderwijs op zoek gaan naar een ruim draagvlak voor de uitvoering van het actieplan? Bestaat de mogelijkheid dat actoren vanuit deze domeinen de uitvoering van dit actieplan mee financieel ondersteunen?

Een tijdje terug suggereerde ik in het kader van uw actieplan leesbevordering om kortverhalen te promoten via kortverhaalautomaten. U zou de haalbaarheid hiervan laten onderzoeken. Is die haalbaarheid al onderzocht? In hoeverre kan hieraan worden gedacht voor de middellange termijn? Of zijn er andere opties? Een aantal mensen op het terrein hebben mij gecontacteerd. Zij zouden hierover voorstellen aan u hebben bezorgd. Of zegt u: 'Geef mijn brokkie maar aan Fikkie' in dit geval?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voor de uitrol van Boekstart naar heel Vlaanderen en Brussel zal uiteraard verder in overleg worden gegaan met het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) en Iedereen Leest. Dat is al aan het gebeuren. Op basis van een eerste ruwe schatting blijkt dat daar ongeveer 150.000 euro bijkomend voor nodig zal zijn. Hierbij is fasering ook van belang. Niet alleen omdat we de gemeenten de kans en de tijd moeten geven om in te tekenen op het project. Zo is het bij de al meewerkende gemeenten, vooral in West-Vlaanderen en Limburg, al gebeurd. Het gaat natuurlijk niet alleen om de verspreiding van boekenpakketten – al is dat een heel belangrijke factor. Rond het project heeft Iedereen Leest ook een heel kader gecreëerd inzake vorming, begeleiding en aansturing.

Ook in functie van deze omkadering zal, in nauw overleg met de betrokken partners, zorgvuldig worden bekeken hoe we Boekstart op een duurzame en inhoudelijk kwalitatieve manier verder kunnen verankeren in heel Vlaanderen. De komende weken en maanden zal dan ook verder gedetailleerd worden bekeken hoe we dit optimaal kunnen aanpakken, zodat vanaf 2018 – zoals ik al aankondigde – effectief met de uitrol kan worden begonnen. Op basis van dat gedetailleerde plan zullen we bekijken wanneer, hoe en waar in de nodige middelen moeten worden voorzien. Ik zal u meteen een indicatie geven.

Ik heb de afspraak met het BoekenOverleg dat ze me in de loop van juli een beargumenteerd budgettair voorstel voor het actieplan bezorgen. Op die manier

kunnen we in het kader van de begrotingsopmaak 2018 – en ook voor de daaropvolgende jaren – rekening houden met de noodzakelijke financiële middelen, uiteraard op basis van de prioriteiten binnen de verschillende doelstellingen en de actiepunten in het actieplan leesbevordering. Bovendien zal er voor een aantal van de actiepunten niet noodzakelijk extra geld nodig zijn, maar zal het veeleer gaan om het verscherpen van de focus vanuit een geïntegreerd letterenbeleid en vanuit de betrokken organisaties zelf.

Hoe dan ook, op basis van het financiële voorstel zal worden bekeken welke middelen prioritair nodig zijn en kunnen worden vrijgemaakt. In elk geval ben ik overtuigd van de waarde en het belang van dit actieplan en ik zal me, zoals ook mijn toespraak en het antwoord op uw eerste vraag duidelijk maken, heel hard inspannen om hiervoor de nodige middelen te zoeken. We zijn daar al mee bezig. Ik heb vorige week of de week daarvoor inderdaad geen loze woorden gebruikt. We zullen het detailbudget krijgen, we zullen ook het actieplan bekijken. Maar enerzijds binnen de administratie nu en anderzijds met de provinciale middelen die overkomen en de contacten met het VFL zullen wij erin slagen om dit bedrag bijeen te krijgen.

Mijnheer Meremans, dank u voor uw vraag over de andere financieringsbronnen en de partnerschappen. Daar moeten we zeker rekening mee houden. Het BoekenOverleg heeft inderdaad duidelijk gesuggereerd om dit actieplan leesbevordering ook mee op de agenda te plaatsen van de collega-ministers van bijvoorbeeld Onderwijs, Welzijn en Innovatie en Economie. Mogelijke partners kunnen ook de onderwijskoepels zijn, de steden en gemeenten en de sector van de rust- en verzorgingstehuizen. Vanzelfsprekend is het van fundamenteel belang dat het actieplan breed gedragen wordt door de vele betrokken partners, en dat er zal worden bekeken wie welke inspanningen – ook de financiële – kan leveren, en wanneer. Dit is dus zeker een bijkomende mogelijke hulplijn, maar het staat toch ook als streefdoel verankerd in het regeerakkoord – dat is niet onbelangrijk.

Zoals u aangaf, werd in het Vlaams regeerakkoord opgenomen dat het een streefdoel is om te komen tot “een breed gedragen en duurzaam taal- en leesbevorderingsbeleid met een actieplan vanuit Cultuur, Onderwijs, Innovatie, Welzijn en Economie”.

Het actieplan is er nu. Het werd voorbereid en wordt breed gedragen door het BoekenOverleg. Het is – zoals ik ook in mijn toespraak beklemtoonde – een open plan, waarbij de klemtoon vooral ligt op samenwerking, synergie en netwerking. Het plan biedt met andere woorden ruime mogelijkheden en kansen om met die beleidsdomeinen concrete afspraken te maken. Die kunnen, zoals ik net al zei, inderdaad ook cofinanciering inhouden. We zullen daarover in de komende maanden intensief overleg plegen.

We hadden het eerder al over de kortverhalen en de kortverhaalautomaten. Vanuit het BoekenOverleg wordt aangegeven dat dit een idee is dat minder past binnen het duurzame en structurele opzet van het plan, net omdat er gestreefd wordt om, over de beleidsdomeinen heen, een structurele samenwerking uit te bouwen in plaats van ad-hocacties op te zetten. Dergelijke acties hebben volgens de boekensector misschien wel een hoger zichtbaarheidsgehalte, maar ook het nadeel dat het zeer onduidelijk is welke groepen in de samenleving hiermee bereikt worden en welke groepen er baat bij hebben of zouden kunnen hebben. Bovendien lijkt het installeren van dergelijke automaten zowel budgettair als organisatorisch wel degelijk een flinke uitdaging, waarbij met een vergelijkbare investering in tijd en middelen een groot aantal acties uit het actieplan gerealiseerd kunnen worden die volgens de boekensector inhoudelijk meer focus en een duurzamer resultaat opleveren. Een dergelijk initiatief werd dus niet als prioriteit in het kader van het actieplan leesbevordering opgenomen.

Dat sluit uiteraard niet uit dat we verder onderzoeken of soortgelijke promotie-initiatieven geen plaats kunnen krijgen binnen acties vanuit de boekensector zelf of dat ze pakweg binnen het kader van een boekencampagne kunnen worden opgenomen. In die zin heb ik binnenkort trouwens een vervolgspraak met een persoon die in dit soort acties – we zullen het maar de automatenactie noemen – gespecialiseerd is. Het idee is dus zeker niet van de baan.

– *Bart Caron treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik denk dat ik die persoon ook ken. (*Marius Meremans lacht*)

Fijn alleszins. Wat betreft dat laatste begrijp ik wel dat we de middelen goed moeten besteden. Maar het is nodig dat je een aantal van die acties hebt die in het oog springen, om de hele bevolking mee te krijgen in dat leesbevorderingsplan. Ik heb nu dit voorgesteld omdat het in Frankrijk nogal een hype is die goed draait. Maar er zijn natuurlijk nog andere acties mogelijk. Je hebt projecten nodig die een beetje 'out of the box' zijn. Ik hoop dat er daarvoor toch nog ruimte wordt gevonden.

Als ik het goed voor heb, zal in of tegen de zomer het voorstel van het bedrag komen. Maar u hebt er op dit moment nog geen zicht op over welk bedrag het zal gaan?

Minister Sven Gatz: Ik heb het genoemd: 150.000 euro.

Marius Meremans (N-VA): Dat zou voldoende zijn volgens het BoekenOverleg? Oké. Dan hoop ik maar één ding, en daar hebt u wel een punt: ik vind niet dat Cultuur alles moet dragen. Dit gaat natuurlijk over veel meer dan dat. Ik hoop dat de andere domeinen – Onderwijs, Welzijn, Innovatie, Economie – daar hun schouders mee onder zetten.

Ik hoop ook – en dat is heel belangrijk – dat we een actie plannen met de gemeenten en de steden. Nu doen er nog maar 122 Boekstart, terwijl we toch 308 gemeenten hebben. Dat is dus niet eens de helft. Ik vind dat wel wat bedroevend. We zouden die andere gemeenten moeten aanporren met acties, om daar mee de kar te trekken van de leesbevordering. We kunnen vanuit de Vlaamse overheid inderdaad kaders uittekenen en actieplannen ontwikkelen, maar het moet gebeuren op het terrein. Ik hoop dat we die gemeenten op korte termijn nog over de streep kunnen trekken.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Mijnheer Meremans, dank u voor deze zeer pertinente en terechte vragen.

Minister, ik heb uw antwoord goed beluisterd. Ik ben blij dat u hoog inzet op leesbevordering. Ik ben zelf een product van een systeem. Ik heb, door toeval, het geluk gehad leerkrachten en anderen te vinden die mij op een gegeven moment het plezier van het lezen hebben bijgebracht. Daardoor hebben ze een venster op de wereld geopend. Het gaat om meer dan alleen maar leesplezier. Wie boeken leest, ziet zijn wereld opengaan en leert nieuwe werelden kennen.

U zegt dat u over de centjes nog verder zult overleggen met het BoekenOverleg, dat dit actieplan ook in elkaar heeft gebokst. Ik ben er heilig van overtuigd dat we allebei de leesbevordering heel hoog in het vaandel dragen. In het actieplan staat dat de middelen binnen de eigen werkingsmiddelen moeten worden gevonden.

Maar we weten dat er de afgelopen jaren al fors bespaard is. Hoe kun je andere organisaties, die vandaag met geletterdheid bezig zijn, zoals het Centrum voor Basiseducatie, een opstapje geven? Is dat geen manier om ervoor te zorgen dat ze in eerste instantie het plan omarmen? Je moet zorgen voor een minimaal financieel basissteuntje. Als het van de eigen middelen moet komen, die al heel krap zijn, zou het dode letter kunnen blijven. Dan weet ik dat u en ik dat allebei zullen betreuren.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Ik sluit mij graag aan bij mijn collega's. Vorige week waren we allemaal blij toen we kennisnamen van het actieplan. Minister, u zei daarnet dat het dikwijls gaat over het verfijnen van acties. We moeten niet altijd met nieuwe dingen komen of het warm water opnieuw uitvinden. Een van de verdiensten van het actieplan is inderdaad dat het de bestaande acties opnieuw opsomt en bekijkt hoe we ze kunnen aanscherpen en verfijnen. Ook worden een aantal actoren, die al betrokken zijn, mee in beeld gebracht. Het is ook heel belangrijk dat we hiervan een verhaal kunnen maken dat door heel veel culturele actoren breed wordt gedragen. We kunnen het lezen op heel veel plekken promoten, en dat moet niet altijd veel geld kosten.

Ik geef een concreet voorbeeld. Je moet af en toe het boek promoten op onverwachte plekken, zoals tijdens De Zomer van Antwerpen. Daar staat elk jaar een bibliotheek op een onverwachte plek. Daar wordt elke dag voorgelezen. Dat zijn van die mooie momenten waar mensen en vooral kinderen in aanraking komen met het boek. Dergelijke acties, die geen extra geld kosten, kunnen een bijdrage leveren.

Koken kost geld. Op zich zijn budgetten belangrijk. U hebt daar een aantal dingen over gezegd. Ik kom in het bijzonder terug op de provinciale middelen. U weet dat de mensen van BoekenOverleg daar tijdens De Staat van het Boek bijzondere aandacht voor vroegen. Zij vroegen wat er met die provinciale middelen gaat gebeuren, die tot nu toe ook voor het brede boekenbeleid worden ingezet. Dat verschilt erg van provincie tot provincie.

U hebt gezegd een deel ervan te willen gebruiken voor de uitrol van Boekstart, maar dan zijn er natuurlijk nog wel wat resterende middelen. Ik weet dat het op dit moment niet evident is om te zeggen dat men die zus en zo gaat inzetten, maar ik zou die bezorgdheid toch ook even onder uw aandacht willen brengen, en dan zien we de komende weken wel hoe we ook die middelen op een goede manier, bij voorkeur ook voor het boek, kunnen blijven inzetten.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil eerst even aangeven – de heer Meremans ging erop in – waarom er 'nog maar' een goede honderd gemeenten zijn die dit plan mee dragen. Hoewel het idee al wel enkele jaren oud is, is het historisch gezien provinciaal in West-Vlaanderen en Limburg sneller en beter opgepikt dan elders. Dat is gewoon een historisch feit, waar we nu ook wel eens ons voordeel mee kunnen doen. Niet alle praktijken die in alle provincies worden ontwikkeld, zullen op dezelfde manier worden uitgerold in heel Vlaanderen, maar dit dus duidelijk wel, omdat het zo'n goed en sterk idee is en je voor relatief weinig middelen zeer grote resultaten kunt krijgen. Daarom is het aantal gemeenten beperkt, zij het dat het toch al een derde is. Ze zitten inderdaad hoofdzakelijk in de uithoeken van dit land. We gaan dus eigenlijk gewoon de goede praktijken van die twee provincies verder uitrollen in de rest van het land. Dat zal wat tijd vragen, maar ter zake kunnen we ook leren uit de provinciale ervaringen: hoelang het heeft geduurd om een kritische massa van een aantal gemeenten mee te krijgen, wat is daarvoor nodig en dergelijke meer? Dat heeft dan wel het voordeel dat we ter zake niet van nul moeten starten.

Uiteraard is het de bedoeling dat de middelen die nu al in West-Vlaanderen en Limburg in dat project Boekstart werden geïnvesteerd, zonder meer worden overgenomen. Dat zijn geen nieuwe middelen. Die gaan we verder inzetten voor datgene waarvoor ze bedoeld waren. De 150.000 euro waarover ik hier spreek, zijn wel degelijk nieuwe middelen om het over de rest van Vlaanderen te kunnen uitrollen. Enerzijds heb ik die al in grote mate, om niet te zeggen helemaal, maar anderzijds zou het onderhandelings technisch niet slim zijn van mij als ik nog met een aantal andere departementen moet gaan onderhandelen, om te zeggen dat zij misschien ook wel mee een duit in het zakje kunnen doen. Dat zou niet zozeer zijn om de financiële last te verlichten, maar natuurlijk ook om hun engagement in het project te hebben. Het is dus een beetje dubbel. Er zijn inhoudelijke en tactische elementen aan verbonden. Ik neem aan dat we zeker nog een goede dialoog kunnen hebben met de collega's en de andere departementen om dit te versterken.

Dan kom ik bij de vragen en opmerkingen van mevrouw Idrissi en mevrouw Bastiaens, die een beetje het spiegelbeeld zijn van hetzelfde gegeven. Wanneer we vanaf 2018 de bijkomende middelen zullen kunnen inzetten, zullen er wel degelijk bijkomende actoren zijn die Boekstart mogelijk maken. Dat is het allerbelangrijkste. Om het weefsel van organisaties in de gemeenten die geen openbare besturen zijn – de centra voor basiseducatie werden genoemd, maar er zijn nog andere partners – daarin mee te krijgen, hoewel velen dat ook al doen, wacht ik nu verder de suggesties en voorstellen van de boekensector af om te bekijken hoe we dat kunnen doen. Die sector monitort immers de zaak. Iedereen Leest, samen met het fonds, doet dat voortreffelijk. Ik kan u op dit ogenblik dus wel de orde van grootte van het bedrag geven, maar ik kan nog niet zeggen in welke mate, waar, hoe en door welke partners dat zal worden ingezet. Uw vraag wordt daarin echter meegenomen, omdat het een evidente vraag is. Als er bijkomende middelen zijn, zullen we bekijken waar die het best kunnen worden ingezet. Mevrouw Bastiaens, los van het feit dat die bijkomende middelen nodig zijn om het project te versterken en daar eigenlijk ook gewoon een structurele werking van te maken in heel Vlaanderen, deel ik ook zeker uw mening dat men op een aantal punten ook soms een andere focus kan leggen. Nogmaals, ik wil daar de hoofdklemtoon niet leggen, maar het gaat niet altijd over bijkomende middelen, maar ook over bijkomende vindingrijkheid en acties om, zoals u terecht zei, plots op onverwachte plekken op te duiken met boeken en boekenplezier en op die manier een aantal dingen te kunnen doen. Het zal dus een en-en-verhaal worden. Ik ben heel blij dat de steun vanuit de commissie zeer groot is. We hebben hiermee een prachtige kans om over enkele jaren, wanneer een volgende minister hier zal zitten, te kunnen zeggen dat dit over heel Vlaanderen werkt en te kunnen zeggen wat daar dan de resultaten van zijn. Die resultaten moeten we immers op een gegeven moment dan ook wel kunnen hebben.

Dit is dus een positief verhaal. De middelen zullen worden gevonden, en de partnerschappen ook. We zullen in dezen echt bijkomend terrein kunnen winnen, niet alleen inzake leesplezier, maar ook inzake leesbevordering, en dus qua taligheid en maatschappelijke betrokkenheid in de allerbreedste zin van het woord.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, we steunen u altijd vanuit de commissie. Collega's hebben het aangehaald: het leeft dus wel degelijk in deze commissie, ook daarvoor al. U hebt gelijk. U gaat het kader maken. U wilt het over heel Vlaanderen en Brussel uitrollen, wat zeer goed is, maar natuurlijk blijft er altijd een zekere vrijheid als het erover gaat in welke regio wat zal worden gedaan. Dat is een beetje aan die steden en gemeenten, en ook, dat wil ik toch benadrukken, aan die samenwerkingsverbanden van bibliotheken. Het kan bijvoorbeeld immers best zijn dat er in regio's waar er minder of minder uitgebreide culturele

infrastructuur is, andere accenten moeten worden gelegd dan in een meer 'residentiële' regio. Dat zijn toch zaken waarvoor we aandacht moeten hebben.

Ik vind het ook zeer belangrijk dat men ook de initiatieven van leesbevordering zeker daar gaat focussen waar de nood het hoogst is, waar je vooral ook heel veel kinderen hebt die uit anderstalige gezinnen komen, waar de hoofdtal anders is. Daar moeten we inderdaad onze acties op toespitsen. Qua budget groeien de bomen niet tot in de hemel. We moeten dan ook de moed hebben om keuzes te maken. Ik vind echter wel dat dit voor een stuk ook de verantwoordelijkheid van de steden en gemeenten is. Ik denk dat dat in het licht van een volgend decreet inzake regionaal cultuurbeleid ook kan worden ingepast, bekijken waar we het best de middelen inzetten en wat daartegenover mag staan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de regularisatie van de gesco-projecten – 1967 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, over de overgangsregeling en de uitdoofprocedure voor de gesco-projecten heb ik u in het verleden al vragen gesteld. U besliste immers om het merendeel van de gesco-middelen te regulariseren binnen de decretale kaders, maar voor 21 organisaties besliste u dat die subsidies vanaf 2017, vanaf dit jaar dus, zullen uitdoven. Concreet betekent dit dat ze in 2017 nog 66 procent van de middelen ontvangen, en volgend jaar 33 procent, zodat in 2019 het volledige budget vrijkomt. Die vrijgekomen middelen zouden dan worden geheroriënteerd naar andere prioriteiten, zoals onder andere de etnisch-culturele federaties. In het verleden heb ik er naar aanleiding van andere vragen op aangedrongen dat er naar aanleiding van deze beslissing tijdig zou worden gecommuniceerd aan de betrokken organisaties en hun medewerkers, zodat ze de nodige maatregelen, ook bewarende maatregelen, zouden kunnen nemen vanaf 2017.

Die communicatie gebeurde dan uiteindelijk op het einde van vorig jaar. In de praktijk kwam het erop neer dat een deel van die organisaties blijkbaar pas begin 2017 de concrete info hebben ontvangen. Naar aanleiding van een schriftelijke vraag van collega Claes over de overgangsregeling, maar dan in de sectoren Jeugd en Media, verduidelijkte u dat de organisaties pas bij het ontvangen van de subsidies een mededeling hebben gekregen met detailinformatie. In het geval van organisaties in het uitdoofscenario gebeurde dat bij de volledige uitbetaling van het bedrag voor 2017 op het einde van januari.

Die toch laattijdige communicatie wordt door wel wat mensen betreurd. Bovendien ontvangen we nu berichten van een aantal organisaties uit het beleidsdomein Cultuur omdat de opzegkosten voor het personeel hoger zouden liggen dan de uitbetaalde premies voor dit jaar.

Minister, waarom werd de communicatie aan de betrokken organisaties pas eind december gedaan? Bent u op de hoogte van de sociale en juridische problemen die de betrokken organisaties nu kennen?

Bent u bereid om met die organisaties te overleggen om samen te zoeken naar een mogelijke oplossing? Kunt u me een overzicht bezorgen van de 21 projecten die uitdoven, met aanduiding van de bedragen die ze hebben ontvangen in 2017?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat is de reden voor de communicatie in december 2016? Ik heb pas officieel gecommuniceerd op het moment dat de beslissing volledig en definitief was. De grote krijtlijnen die zich ontvouwen voor het verdere verloop van de subsidiëring aan organisaties met geregulariseerde gesco-projecten, waren echter vlugger duidelijk. Ze werden besproken op diverse vergaderingen met de vakbondsorganisaties én de koepels van de werkgevers, en werden ook hier in de commissie zo meegedeeld. Mijn uitgangspunt was daarbij om zo veel mogelijk organisaties op een structurele basis te blijven subsidiëren. Gelet op de diversiteit tussen de organisaties heb ik dossier per dossier de mogelijke oplossingen afgewogen. Zolang die afweging niet voor alle organisaties was afgerond, kon ik niet communiceren aan alle organisaties. Die afweging heeft inderdaad tijd in beslag genomen.

Ik wil even nuanceren wat u in de vraagstelling aangeeft. De detailinformatie die eind januari bijkomend werd gecommuniceerd, betrof in het geval van de organisaties in het uitdoofscenario enkel de modaliteiten over de verantwoording van de subsidie. Die modaliteiten zijn trouwens dezelfde als die voor de subsidie van 2016. Het bedrag en de wijze van betaling waren reeds vermeld in de communicatie van december 2016.

U vroeg of ik op de hoogte ben van enkele sociaal-juridische problemen bij de 'uitdovende' organisaties. Zoals gezegd, hadden er regelmatig gesprekken plaats met de sociale partners, waaronder ook met Sociare, de socioculturele werkgeversfederatie. In die context heeft mijn kabinet met Sociare de problematiek uitvoerig besproken.

U vroeg naar mogelijke verdere billijke oplossingen. Dat de definitieve beslissing misschien iets langer op zich heeft laten wachten, heeft net alles te maken met het feit dat ik naar een billijke oplossing heb gestreefd voor zo veel mogelijk organisaties. De subsidiëring aan de 21 organisaties die niet in aanmerking kwamen voor een structurele oplossing, werd dan ook niet plotsklaps stopgezet. Naast het feit dat alle organisaties in 2016, toen de grote lijnen van de regularisatieoefening zich reeds ontplooiden, nog de volledige subsidie ontvingen, besliste ik ook om de afbouw van de subsidie te spreiden over een periode van twee jaar volgens de door u aangehaalde percentages van 66 en 33 procent. Concreet impliceert zulks dat ook de organisaties waarvoor geen structurele oplossing kon worden gevonden in een tijdspanne van drie jaar, dus voor 2016, 2017 en 2018, nog op twee volledige uitbetalingen van de voormalige gescosubsidies kunnen rekenen. Ik ga ervan uit – en volgens mijn informatie is dat bij het merendeel van die organisaties ook het geval – dat de organisaties ook zelf het principe van de goede huisvader toepassen en dat dit geld wordt gebruikt om te kunnen voldoen aan sociale verplichtingen.

Ik zal zo meteen aan de secretaris van de commissie de lijst bezorgen van de organisaties waarover het gaat. De bedragen op die lijst zijn de subsidies die de organisaties met een afbouwscenario hebben ontvangen in 2017, dus naar rato van de vooropgestelde 66 procent.

Ik besef dat dit geen eenvoudige operatie is voor de betrokkenen. Weet wel dat de oefening die ik heb gemaakt, er een is waarbij werd bekeken waar gesco-projecten verder kunnen worden verantwoord door ze verder vast te hangen aan structurele werkingssubsidies. Dat is het eerste uitgangspunt geweest. Ik denk dat ik daar in zeer grote mate in ben geslaagd. In een aantal andere gevallen was dat gewoon niet mogelijk en betaal ik nu de rekening, om het zo te zeggen, van een aantal voorgangers, die soms op zeer creatieve wijze zijn omgesprongen met gesco-trajecten. Soms gaat dat over heel lang geleden, over twintig jaar

geleden. Zij vonden dat een organisatie er plots een hele trits bij moest krijgen, zonder rechtsgrond en à la tête du client. Dan is dat vervelend, omdat dat voor de betrokken organisatie op een gegeven moment uit het historisch geheugen gaat, dat men eigenlijk niet meer beseft dat dat een soort privilege was, en dan komt men nu voor een harde rekening te staan, die ik dan nog zo zacht mogelijk heb proberen te maken. Ik vraag daarvoor dan ook uitdrukkelijk uw begrip.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp inderdaad heel goed dat keuzes maken altijd zeer moeilijk is. Zeker als er dan harde keuzes moeten worden gemaakt, dan is dat eens zo moeilijk. Dat u dat weloverwogen hebt gedaan, betwijfel ik zeker niet.

Het blijft echter natuurlijk wel zo dat dit voor een aantal organisaties een zeer bittere pil om te slikken is. Ik ben er ook van overtuigd dat het merendeel, zoals u zegt, inderdaad als een goede huisvader heeft gehandeld. Ik kan eerlijk gezegd ook een beetje begrip opbrengen voor die organisaties die in 2016 nog dachten dat de soep niet zo heet zou worden gegeten als ze werd opgediend, die hebben afgewacht en op dat moment geen bewarende maatregelen hebben genomen. We zien dus dat er nu toch wel wat problemen zijn. Ik hoop in ieder geval voor die organisaties dat ze tot een goede oplossing kunnen komen en dat u daar ook het nodige begrip voor aan de dag zult blijven leggen.

Bart Caron (Groen): Minister, ik wil daar graag een element aan toevoegen. Er is historisch gezien een zekere willekeur geweest. Laten we dat ook zeggen zoals het is. We zouden dat velen in de schoenen kunnen schuiven, maar de verantwoordelijkheid lag meestal niet bij ministers, maar bij subregionale tewerkstellingscomités die twintig jaar en langer geleden dossiers van allerlei organisaties behandelden. Daardoor heb je nu een soort historisch relict, dat inderdaad in hoofde van de toenmalige beslissingen voor die organisaties niet klopt. Die werknemers zijn natuurlijk wel personen die daar een deel van hun carrière aan hebben besteed. Je zit dus met die spanning.

Minister, anderzijds lijkt het me goed dat de middelen die vrijkomen, op die manier wel naar de sector terugvloeiën, met prioriteit voor die etnisch-culturele federaties. Ik wil die beleidskeuze voor die etnisch-culturele federaties ook uitdrukkelijk steunen. Het is dus beter dat we dit regulariseren. Dat is ook al gebeurd met de DAC'ers. Ik kan ook getuigen dat het verhaal van de regularisatie zelf soms al vijftien jaar bezig is. Dat moet inderdaad op een bepaald moment worden afgerond. Dit is vooral pijnlijk voor individuele personen, maar structureel moest dit wel eens worden opgelost. Dat wil ik er ook wel eens bij zeggen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bruggenbouwersfunctie van het jeugdwerk – 1950 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, Vlaanderen is wereldkampioen jeugdwerk. Elke week zetten tienduizenden jongeren zich belangeloos in om fijne activiteiten aan te bieden aan kinderen en jongeren. Het opbouwen van een vertrouwensband is daarbij essentieel, vooral voor jeugdverenigingen die samenwerken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Er is echter een tendens in het

brede beleidsveld waarbij het jeugdwerk preventief wordt ingezet om maatschappelijke problemen zoals radicalisering en discriminatie tegen te gaan. Op zich is er voor onze fractie niets fouts aan om de kracht van het jeugdwerk in te zetten ten voordele van andere maatschappelijke doelstellingen. We ontvangen echter signalen van ongeruste jeugdwerkers, die vrezen dat ze voortaan zullen worden verplicht om bijvoorbeeld informatie door te geven aan de politie bij vermoedens van radicalisering van jongeren waarmee ze aan de slag zijn in hun organisatie.

Het doorgeven van informatie aan lokale overheden, politie of externe professionele hulpverleners kan getuigen van de beste intenties in de omgang met jongeren, maar doorbreekt ook de vertrouwensband tussen de jongere in kwestie en de jeugdwerker, en die band is juist van cruciaal belang in deze vorm van jeugdwerk. Meer nog, het doorgeven van informatie doorbreekt de discretieplicht die bijvoorbeeld expliciet is opgenomen in de deontologische code van enkele jongerenorganisaties. Het doorgeven van informatie kan enkel in samenspraak met de jongere in kwestie of bij uitzonderlijke situaties, zoals bij noodtoestanden, door wettelijke verplichtingen enzovoort. Dit past ook in een ruimere discussie over het beroepsgeheim. Dat was een van de gevoeligste punten die we hebben behandeld bij de opmaak van de gezamenlijke en kamerbrede resolutie van 19 mei 2015 over de strijd tegen radicalisering. Met vijf andere collega's van CD&V hebben we dat ook opgenomen in onze conceptnota betreffende de aanpak van radicalisering van 11 maart 2015. Daarin vermeldden we het belang van een goede band tussen de jeugdwerker en de begeleide jongeren enerzijds en een constructieve dialoog met externe partners anderzijds. De jeugdwerkers moeten daarin worden ondersteund en gevormd. Geenszins mogen ze worden verplicht om vertrouwelijke informatie door te spelen.

Op langere termijn kan de breuk van die vertrouwensbanden veel schade berokkenen bij de groep van maatschappelijk kwetsbare jongeren. Op deze manier verliezen ze immers het vertrouwen in het jeugdwerk en de samenleving. Minister, ook uw projectoproep 'bruggenbouwers binnen en naar het jeugdwerk' sluit aan bij die beleidsvisie. Ik citeer: "Hoofddoel is het realiseren van jeugdwerk voor kinderen en jongeren in kwetsbare situaties. De projecten moeten een brug slaan tussen bestaande jeugdwerkingen in de vrije tijd en/of andere organisaties die kinderen en jongeren in hun brede diversiteit bereiken. Voorbeelden zijn kinderen, jongeren en gezinnen in armoede, met een migratieachtergrond, met een handicap, in instellingen, enzovoort. Bruggenbouwers leggen contacten met jongeren en/of gezinnen, aanbieders van vrije tijd en andere partnerorganisaties: ze informeren en sensibiliseren in beide richtingen, zorgen ervoor dat ze rechtstreeks aanspreekbaar blijven, starten individuele trajecten op, brengen drempels in kaart, detecteren lacunes... Anderzijds zorgen zij voor verbinding van jongeren en/of gezinnen, doordat ze naar het bestaande aanbod leiden, een bestaand aanbod naar de jongeren brengen, nieuw aanbod creëren samen met (rondhangende) jongeren, ontmoeting opzetten tussen (rondhangende) jongeren en andere jongeren, buurtbewoners, instanties."

Minister, hebt u ook signalen opgevangen over de onrust in het jeugdwerk met betrekking tot het in het gedrang komen van die discretieplicht? Wat is uw mening hierover? U hebt gisteren bekendgemaakt welke ingediende aanvragen voor dit project inzake bruggenbouwers werden geselecteerd. Zou u een toelichting kunnen geven bij het aantal ingediende dossiers? Als ik goed heb geteld, zijn er twaalf geselecteerd. Hoeveel zijn er in totaal ingediend? Hoe werden ze beoordeeld en wat is de motivering voor de gekozen projecten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Er was eerst uw vraag over de onrust in het jeugdwerk en de discretieplicht, waar u terecht naar verwees. Ik deel de mening over het

belang van een goede band tussen jeugdwerkers en begeleide jongeren enerzijds, en van een constructieve dialoog met externe partners anderzijds. Jeugdwerkers mogen geenszins worden verplicht om vertrouwelijke informatie door te spelen. We moeten vermijden dat er een breuk zou komen in de vertrouwensband die soms moeizaam werd opgebouwd. De afdeling Jeugd volgt het Vlaams overleg inzake radicalisering nauwgezet op en organiseert op regelmatige basis een sectoroverleg over de preventie van extreem geweld en de rol die het jeugdwerk daarbij kan spelen. Ze vangt inderdaad die signalen ook op. Jeugdwerkers krijgen vragen om informatie uit verschillende hoeken, en het is niet altijd duidelijk wat kan en hoe die informatie wordt gebruikt. Kan dat? In welke gevallen? De vraag is ook hoe men erover in gesprek kan gaan met besturen, lokale besturen in het bijzonder, en veiligheidsdiensten. Welke informatie kunnen ze dan delen, welke afspraken moeten er dan worden gemaakt met de partners, en wat hebben de jongeren daarover te zeggen?

Ik stel ook vast dat de jeugdsector ter zake zelf al wel wat expertise heeft ontwikkeld en er samen mee aan de slag is gegaan. De Ambassade zette het op de agenda van zijn sectortweedaagse en Uit De Marge organiseert er een hele studiedag over, op dinsdag 9 mei in Brussel, onder de titel 'Deontologie onder druk: hoe omgaan met vertrouwelijke informatie?'.

In het jeugdwerk krijgt men heel wat informatie toevertrouwd. Welke informatie mag worden gedeeld en welke niet, en met wie, en geeft de discretieplicht dan een antwoord op die vragen? Al in 2010 lanceerde Uit De Marge ook een deontologische code die werd vormgegeven met praktijkwerkers en experts. Het werd een leidraad bij morele discussies over hoe men moet handelen als jeugdwerker. Op de studiedag van 9 mei staat men stil bij de code en de veranderende context waarin men die moet toepassen. De studiedag richt zich naar jeugdwerkers met discretieplicht of jeugdwerkers die kennis willen maken met de discretieplicht, wat niet hetzelfde is als het beroepsgeheim. Via workshops gaan ze op zoek naar manieren om in de praktijk met morele dilemma's om te gaan.

We volgen die gesprekken aandachtig op. Ik heb er vertrouwen in dat men in de jeugdsector zeer genuanceerd zal omgaan met eventuele verontrustende situaties. Ik heb de jeugdsector ook eerder via een brief gevraagd om zich open op te stellen ten aanzien van en desgevallend samen te werken met de lokale integrale veiligheidscellen (LIVC's), maar ik blijf er alert voor dat het jeugdwerk zijn rol van jeugdwerk kan en mag blijven spelen, in vertrouwen met kinderen en jongeren. Een vertrouwensbreuk zou inderdaad daadwerkelijk veel schade berokkenen bij de groep van maatschappelijk kwetsbare jongeren, die op die manier ook het vertrouwen zouden kunnen verliezen, niet alleen in de jeugdwerkers en de veiligheidsdiensten, maar ook in de samenleving als geheel. Of misschien moet ik zeggen 'verder zouden kunnen verliezen'.

Dan was er uw specifieke vraag met betrekking tot de bruggenbouwersprojecten. 66 projecten werden tijdig ingediend. Op basis van de ontvankelijkheidscriteria werden 2 tijdig ingediende projecten toch afgewezen, omdat de indieners niet beantwoordden aan de vereiste dat ze een vzw moeten zijn. De projecten van die organisaties kwamen dus niet in aanmerking voor verdere beoordeling. Er bleven er dus 64 over. Die werden beoordeeld door een groep van 13 'lezers', als ik ze zo mag noemen. Elk project werd door minstens 2 mensen gelezen en beoordeeld op een online formulier. De groep bestond uit ambtenaren van de afdeling Jeugd en 3 externe deskundigen. Aan de hand van de scores op de diverse beoordelingscriteria werd dan een eindscore berekend, waarbij rekening werd gehouden met de vooraf bepaalde weging per criterium.

Ik breng even de criteria in herinnering. Het voorgestelde initiatief moet een brug slaan tussen een organisatie met een link naar kwetsbare kinderen en jongeren en

een jeugdwerkinitiatief. Outreachend werken strekt tot aanbeveling. Dat criterium woog voor 25 procent mee in de beoordeling. Het project moet ook planmatig en doelgericht worden aangepakt en er moet voldoende garantie zijn voor een kwaliteitsvolle uitvoering ervan. Ook dat criterium telde voor 25 procent mee. Het project moet vernieuwend en creatief zijn. Dat telde voor 20 procent mee.

Dan waren er nog drie criteria, die elk voor 10 procent meetelden: er wordt samengewerkt met lokale besturen en andere partners op het terrein; er is een stuurgroep en de doelgroep wordt betrokken in de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie; het initiatief is duurzaam en overdraagbaar. Dat laatste is niet onbelangrijk. Vooral dat laatste is toch ook wel een uitdrukkelijke doelstelling van de projectmiddelen op dit ogenblik.

Op basis van die eerste lezing werden 24 dossiers geselecteerd, namelijk alle projecten die in de eerste ronde afgerond 80 procent scoorden. Die werden bezorgd aan de jury. De jury vergaderde op 31 maart 2017 en deed een voorstel voor subsidiëring van 12 projecten op basis van die 6 criteria.

Inmiddels is de beslissing genomen. Ik ga u nu de namen van de organisaties geven en waar ze zich ongeveer situeren, maar ik stel voor dat ik u met betrekking tot de motivering ervan het volledige jurydocument bezorg. Men heeft er immers een hele kluif aan om dat te lezen en verder af te wegen.

Het gaat om Circusplaneet uit Gent, JES vzw met een project in Antwerpen, JES vzw met een project in Brussel, VOC Opstap vzw uit Tielt en PIN (Partners in integratie) vzw Beersel. Ook is er de vzw Cultureghem, die in Anderlecht, Brussel en zelfs een stukje Vlaams-Brabant actief is met dit project. Er is ook Limburgs Steunpunt Straathoekwerk vzw, dat bovenlokaal in Riemst, Opglabbeek, Bree, Tongeren, Genk en Bilzen zal werken. Er is JOC Ieper vzw, dat uiteraard in Ieper actief is. Ook is er de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM), die in Sint-Jans-Molenbeek zijn kernwerking heeft. Er is Koraal vzw, dat bovenlokaal in Antwerpen, Schoten en Wommelgem actief is. Er is een nieuw project J@M in Mechelen, en ten slotte is er Jong vzw uit Gent, u zeker ook welbekend. De bijkomende informatie volgt.

Deze beslissing is nu wel voorgelegd aan de Inspectie van Financiën, die ter zake nog advies moet uitbrengen, maar ik ga er wel van uit dat alle betrokkenen definitief, met goedkeuring door de inspectie, voor 20 mei op de hoogte kunnen worden gebracht. Er werd immers niet afgeweken van het voorstel van de jury. Dan kan het voorbehouden subsidiebedrag binnen die totaalenvolp van 500.000 euro ook worden meegedeeld. De projecten kunnen dan starten vanaf 1 juni 2017.

De geselecteerde projecten zullen uiteraard verder worden opgevolgd en geëvalueerd. In functie daarvan werd een opdracht voor een begeleidingsonderzoek uitgeschreven. De praktijken zullen in samenwerking met het beleidsnetwerk diversiteit worden gebundeld en ontsloten voor andere organisaties. De geselecteerde projecten dienen daaraan mee te werken. Dat is evident. U begrijpt dat we echt wel hopen dat alle projecten, of zeker een aantal, een verdere inspiratie qua methodiek met zich mee kunnen brengen voor de jeugdsector in de breedte. Dat is wel degelijk de bedoeling, maar goed, eer we daar dan aan toe zijn, zijn we al gemakkelijk weer een jaar verder. Het is interessant om daar in de commissie de nodige opvolging aan te geven. Voorzitter, mochten alle grote werven in deze commissie ooit achter de rug zijn, kan het zelfs interessant zijn om een terreinbezoek te brengen aan een aantal van die organisaties, ook voor mij, want het is niet zo dat ik die allemaal in detail ken. Een aantal zijn me zeer goed bekend, een aantal minder.

Ik vind het ook goed dat de jury uitdrukkelijk gekozen heeft voor een goede spreiding en dus niet alleen in Gent, Antwerpen en Brussel projecten heeft

geselecteerd. Op die manier kan worden bekeken wat men doet, waarin men slaagt, op welke muren men eventueel nog stoot en wat dit als inspiratie en leertraject met zich kan meebrengen voor de bredere sector. Dat laatste is voor mij de belangrijkste vraag.

Ik noem de twee extremen van de organisaties die hiervoor hebben ingetekend. Een grote en eerbiedwaardige organisatie, die nog altijd heel nadrukkelijk op het terrein is ingeplant, is JES vzw. Dat is misschien een usual suspect bij het in-tekenen op dit soort oproepen. Maar bijvoorbeeld bij J@M is het interessant dat men daar een 'grassroots'-project heeft opgericht om te zien hoe we onze jeugdbewegingen nog meer dan ze nu al openstaan, voor wie dan ook effectief openstellen. Dat is een heel andere aanpak en professionaliteit. Het is een vallen en opstaan. Daartussen bevinden zich alle andere organisaties. Ik ben blij dat er organisaties bij zijn die minder bekend zijn. Ik ben ook benieuwd naar Tielt, Beersel, Wommelgem en Ieper in het bijzonder.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Ik kijk vooral uit naar Riemst en Opglabbeek.

Minister, over de discretieplicht zegt u min of meer letterlijk: "Desgevallend moeten de jeugdorganisaties zich openstellen voor lokale veiligheidsdiensten." Maar er komen geen algemene richtlijnen vanuit de afdeling Jeugd, over hoe eventueel richting moet worden gegeven aan deontologische codes. Dat heb ik genoteerd.

Ik wil echt niet de lastigaard uithangen, dat ligt echt niet in mijn karakter, maar ik begrijp niet goed waarom u gisteren communiceerde welke twaalf projecten subsidies krijgen, terwijl de Inspectie van Financiën nog officieel haar goedkeuring moet geven. Daardoor weten een aantal organisaties nu nog niet of ze nu al dan niet iets krijgen. Zijn diegenen die niet werden geselecteerd daarvan op de hoogte gebracht? Indien dat nog niet het geval is, wanneer zal dat dan gebeuren?

Mijn belangrijkste punt gaat over het duurzaam maken van die projecten. Wat gaan we daarmee doen? Hoe gaan we de informatie die wij daarbij verzamelen, de werkzame technieken die we daarbij vaststellen en de lessen die we daarbij trekken uit die projecten verankeren en gebruiken voor de 54 andere, niet-geselecteerde projecten? Die organisaties kunnen misschien ook putten uit de ervaringen die zijn opgedaan door de 12 geselecteerden. Hoe gaan we daarmee op langere termijn aan de slag?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ik sluit mij aan bij de heer Poschet: jeugdwerkers hebben inderdaad een heel belangrijke taak. Zij kunnen jongeren vooruithelpen in de maatschappij. Zij kunnen een vertrouwensband opbouwen met jongeren. Dat is zeer zeker heel belangrijk. Maar het is ook van cruciaal belang om een voldoende evenwicht te vinden tussen enerzijds de vertrouwensband en anderzijds de opkomende signalen van een beginnende radicalisering. We spreken terecht over de waardevolle functie van het jeugdwerk en de daarbij horende vertrouwensband, maar is de veiligheid van de maatschappij niet minstens even waardevol?

De lokale integrale veiligheidscellen (LIVC's) zijn een forum waarop alle actoren informatie meegeven en op een vertrouwelijke manier met elkaar kunnen spreken. Het voordeel hier is dat andere actoren daar mee aan tafel zitten. Als er potentieel gevaar zou zijn, kunnen zij dat beter inschatten. Stel dat de alarmbellen niet alleen bij een jeugdwerker maar bijvoorbeeld ook bij leerkrachten afgaan, dan kunnen zij dat daar samen bespreken. Dan kan er effectiever worden ingegrepen. Een goed evenwicht is dus heel belangrijk. Wanneer er echt

verontrustende signalen zijn, moet dat gemeld worden. Wanneer iedereen op zijn eigen eiland blijft, zal de potentiële tijdbom gewoon verder tikken.

In de handleiding voor lokale besturen over radicalisering wordt specifiek gesteld dat samenwerking en informatie-uitwisseling cruciaal zijn. Er wordt ook gesproken over de vertrouwensband met de verschillende partners. Daarbij moet telkens de afweging worden gemaakt tussen 'need to know'- en 'nice to know'-informatie. De signalen kunnen trouwens ook geanonimiseerd worden besproken, om de privacy van personen en het beroepsgeheim van de eerstelijns werkers te beschermen. Het is dus een enerzijds-anderzijdsverhaal.

Ik woon zelf in een kleine gemeente. We hebben daar een radicaliserings-ambtenaar. Het is heel belangrijk dat we ook uit de kleinere projecten in kleinere gemeenten iets kunnen leren. Dat moet ook worden doorgegeven aan gemeenten die geen project toegestaan hebben gekregen. Ik ben dus ook heel nieuwsgierig naar de evaluatie van die projecten.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Er zal altijd een spanning zitten tussen enerzijds het jeugdwerk dat zich openstelt voor verschillende partnerschappen, en liefst zoveel mogelijk, en anderzijds de deontologie en de discretie. Het is wel degelijk goed, en het is ook de bedoeling, dat het jeugdwerk zich in die partnerschappen kan inschrijven en daarover ook communiceert. Ik denk dat de deontologische code, als je het zo mag noemen, met die richtlijnen van Uit De Marge, voor hen de verzekering vormt om daarin niet te ver te gaan – en ik verwijs naar het eerste deel van mijn antwoord.

Mijnheer Poschet, ik weet niet of het echt verschil zou uitmaken indien het departement Jeugd die richtlijnen zou formaliseren of bekrachtigen en op die manier ronddelen, dan wel of een van de 'peers', een van de leidende gelijke verenigingen, ze zou delen met de rest van de jeugdsector. Ik denk op het eerste gezicht dat dat laatste voldoende is. Ik vind niet dat een soort omzendbrief daarin een volgende stap zou moeten zetten. Met andere woorden: ik wil u op het hart drukken dat wij die spanningsvelden wel degelijk monitoren. Op zichzelf proberen wij dan met organisaties zoals Uit De Marge en onze administratie die coaching te geven aan jeugdwerkers die hierbij vragen zouden hebben. Op dit ogenblik is dit het weefsel om hiermee om te kunnen gaan. Het is ook geen toeval dat Uit De Marge zegt de deontologische code nog eens te zullen toetsen in de veranderende omstandigheden. Mochten die omstandigheden nog veranderen in die zin dat de druk op het jeugdwerk nog groter wordt, dan moeten we zeker bijkomende initiatieven onder ogen durven te nemen.

Gisteren heb ik uitdrukkelijk gecommuniceerd welke projecten in het Brusselse aan bod zouden komen. Gekoppeld aan Bruggenbouwers zijn er, zoals u weet, ook middelen vrijgemaakt voor de projecten rond Straatburgerschap, maar dan via een andere subsidielijn, namelijk de Brussel-projectenpot. Ze liggen wel heel sterk in elkaars verlengde. In totaal gaat het over twintig projecten: twaalf via Bruggenbouwers en acht via Straatburgerschap. Elf komen er uit het Brusselse.

Iedereen heeft informatie gekregen over wie er geselecteerd is en wie niet. Die informatie is wel degelijk doorgegeven. Dat is niet ongebruikelijk. Het advies van de Inspectie van Financiën is geen opschortende voorwaarde, zeker wanneer men de regels van de kunst 100 procent respecteert, zoals we hier hebben gedaan.

Dan is er de terechte vraag hoe we dit allemaal duurzaam gaan maken. We beginnen niet van nul. Het jeugdwerk begint nooit van nul. Er is zeker de expertise binnen het jeugdwerk zelf om vanuit de Vlaamse Jeugdraad en met de koepels in het Jeugdwerk dit traject parallel en samen met ons te lopen om

ervoor te zorgen dat een aantal zaken die uit de nog opstartende maar ook uit de bestaande projecten worden geleerd verder naar de vloer kunnen gaan, ook rekening houdend met het feit dat de vloer voor een heel groot deel uit vrijwilligers bestaat. De Vlaamse Jeugdraad gaat er wel degelijk mee akkoord om dit mee te bekijken. Hij beschouwt dit ook als een noodzaak. Daar ontstaat een dynamiek van binnenuit, die we zeker zullen begeleiden waar nodig en als men ons dat vraagt.

Met betrekking tot dit ene traject dat we nu met deze projecten aan het lopen zijn kunnen we al een aantal lessen trekken uit de acht projecten in het kader van radicalisering. Dat zal binnenkort gebeuren. Ze hebben een positieve identiteitsvorming in het jeugdwerk als doelstelling. De projecten die ik net heb opgesomd, liggen in het verlengde daarvan. In die zin is het wel degelijk een continuüm. Naast de expertise die de Jeugdraad en de koepels naar beneden zullen laten stromen, zal ook die begeleidingsopdracht waarnaar ik net verwees de nodige antwoorden moeten bieden.

Het is een 'work in progress'. We komen hier en daar op 'terra incognita'. We hebben het spanningsveld dat hier al terecht is aangehaald en dat nog zal worden aangehaald: wat moet er dan allemaal en wat mag er dan allemaal, en waar houdt het professionele jeugdwerk op en waar begint het vrijwilligersjeugdwerk? Ik ben me van al die spanningsvelden bewust. Het zijn daarom nog geen onoverkomelijkheden. Ik stel voor dat we die oefening samen aangaan. Ik wil met u bekijken wat een realistische timing is om hierover dan dat debat te hebben. Ik kan heel voorzichtig zeggen dat het binnen zes maanden zal zijn, maar het kan ook iets langer duren. Dan zullen we kunnen zeggen wat het betekent om te verduurzamen binnen het brede jeugdwerk. Ik ben daar vragende partij voor en u – in verschillende nuances – ook, zoals zeker ook het jeugdwerk zelf. Ik wil graag die discussie intens met uw commissie aangaan.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, dank u voor uw bijkomende antwoorden. De discussie tussen discretieplicht en verplichting tot informatie-uitwisseling is een 'thin blue line'. Ik weet niet of het soms een andere kleur heeft, maar in dit geval is het 'blue'. Het is wel belangrijk om die maatschappelijk kwetsbare jongeren een vertrouwensomgeving te geven en om voorbeelden uit de praktijk aan te reiken. Als zij aanvoelen dat wat er gebeurt rechtstreeks naar de lokale veiligheidsdiensten gaat, blijven zij de week nadien weg. Dan dreigt er een parallelle samenleving te ontstaan, die voor mijn CD&V-fractie absoluut geen optie is. Dat zou op veel kortere termijn een veel groter veiligheidsprobleem kunnen stellen dan de discretieplicht.

Dit boeiende debat is zeker nog niet uitgeput. Wij kijken uit naar het vervolg ervan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.